

Skog Alnarp

Isländsk skogs-hopp

Ellert Marísson arbetar med att återställa vikingarnas härjningar. Efter ett år i Alnarp planerar han att återvända till Island för att bygga upp framtidens skogar.

Likt många islänningar har han ett passionerat intresse för skog, vilket kan verka lite märkligt med tanke på att ön i det närmaste är avskogad. Det är inte ovanligt att lantbrukare skänker marken till staten på villkor att den planteras med skog.

– För folk som sett gröna fält förvandlas till svarta eroderade öknar är det ett lockande alternativ att bidra till att förbättra ön med fler träd, säger Ellert.

HAN LÄSER Euroforester-programmet i Alnarp. Av lätt förklarliga skäl är det ett ganska ovanligt vägval att skaffa sig en högre akademisk skoglig utbildning på Island.

Bara en procent av landets yta är täckt av skog. När vikingarna kom dit var en tredjedel täckt med björkskog som höggs ner för att få bränsle och byggmaterial. Betande djur bidrog till att skogen inte kom tillbaka.

I slutet av 1800-talet beslöt islänningarna att vrida klockan tillbaka och återplantera skog. Det har gått ganska

trögt. Första etappmålet är att fem procent av landet ska vara skogsklätt. En ny miljömedveten generation isländare griper sig an uppgiften med entusiasm.

FÖR EGEN del har Ellert påtagligt bidragit till målet.

Tillsammans med fem andra studenter läste han skoglig inriktning på lantbruksuniversitetet. Under utbildningen startade Ellert ett företag som arbetar med plantering.

– Jag köpte utrustning och en pickup. Kamraterna hängde villigt på och fyllde bilen, så åkte vi runt till privata markägare över hela landet och planterade skog.

Det var nästan lika roligt som när han i början av utbildningen extraknäckte som skogshuggare i statsskogen. Det gick bra ända tills att en driftig entreprenör köpte Islands första och hittills enda skördare. Då konkurrerades motorsågarna ut av maskinen. Det var synd på ett roligt jobb, men ändå ett tecken på att något hänt med den isländska skogen.

Utöver en Gremo skördare finns numera även ett privat sågverk. De stora produkterna är annars björkved till pizzaugnar och träflis till metallindustrin.

RÅVARAN kommer främst från sitka som är färdig att gallras. Dessutom avverkas en del contorta i förtid på grund av att träden har fått rotsnurr.

Islänningarna driver upp alla plantor själva. Av rädsla för sjukdomar är det bara tillåtet att importera fröer.

Sitka växer bra, liksom hybridlärk där det är lite bättre klimat. Det planteras även poppel och görs försök med ek och andra trädslag. Med andra ord blir det så småningom en mer varierad skog, med bättre växtkraft, än vikingarnas björkar.

ELLERT har kvar sitt företag, men det är vilande tills vidare. Lagom till att han var klar med sin kandidatexamen annonserade isländska Statsskogen efter en mastersstudent. – Jag fick uppdraget, vilket är väldigt roligt. Det ledde vidare till utbildningen för Euroforester, vilket passar mig perfekt. Den internationella inriktningen, med studenter från flera länder, ger många inblickar och lärdomar jag kan ha nytta av hemma på Island, berättar Ellert.

Han är en av många studen-

Ellert Marísson

ter som fått ett EU-finansierat Erasmusstipendium till utbildningen.

Efter ett år i Alnarp återvänder han till Island för att fullfölja utbildningen med en uppsats som kommer att blicka in i framtiden, med prognoser om tillståndet för Islands skogar om 10 - 30 år. – Det går åt rätt håll, men tar tid. Den ekonomiska krisen för tio år sedan satte käppar i hjulet. Nu har landets ekonomi återhämtat sig och jag hoppas det blir mer pengar till planteringsprojekten.

Privata markägare som återbeskogar 25 - 200 hektar kan få långt över 90 procent av kostnaden av staten, men det är kö till pengarna. Under krisåren halverades takten i beskogningen från sex till tre miljoner plantor om året.

– En ny möjlighet som testas är att locka privata företag att stödja planteringar med argumentet att den växande skogen gör dem koldioxidneutrala. Det finns en insikt om skogens betydelse som visar sig på många sätt, konstaterar Ellert Marísson.

Ny skog på väg efter flera hundra år.